

༥ །།ཟབ་མོ་དྲི་ཐེག་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྤིང་པོར་མཛད་པ་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་བྱང་
ཆུབ་གྲུ་མ་སྒྱུ་

ཁམས་བཟང་ཞིང་འགྲོ་དོན་འཕེལ་བའི་ཐད་ནས་དོན་དང་ཆས་དང་མཐུན་པའི་གསུང་ཤོག་དར་ཡུག་དཀར་སེར་བཞི་དང་རྟོན་ཁབས་ལེགས་པ་གཅིག་གི་རྟོན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བ་དགོ་
བཤེས་གྲོགས་མཆེད་ཀྱིས་འཕྲོད་པས་ཡིད་སྟོ། །འདིར་ཡང་ཁམས་སྟོམས་ཤིང་དགོ་བའི་བྱ་བ་

གང་རྣམས་བབྱིད་ཅིང་བདོག །སྐབས་ཀྱི་དོན་ད་དུང་ཡང་སྒྲར་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲུང་པའི་དོན་མཐུན་ལ་གནས་པའི་ཐད་ནས་སྤྱིན་པས་བསྐྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སྟན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏམ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུད་པ་ལ་བཀའ་དེ། བསྟན་པའི་བྱ་བ་བབྱིད་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་

དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོན་འབེལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསྒྲིག་པར་བྱ། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་དུག་སྟོན་འགྲོའི་རྩལ། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་གང་ལ་ཡང་། །སྟོས་མེད་གཏོང་
བ་སྤྱིན་པ་སྟེ། །འཆོ་བ་མེད་པ་རྩལ་བྱིས་དང་། །དེ་ལ་མི་སྐྱག་བཟོད་པ་སྟེ། །མ་ཞུམ་མི་འགོད་

བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཤམ་མེད་ཅི་གཅིག་བསམ་གཏན་ཏེ། ལུ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱི། འདྲི་མས་དབེན་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས། འཕྲོང་པ་ཉིད་དུ་ཐག་ཆོད་ན། བྱམ་མོང་ཕྱིན་དུག་ཚང་
ལགས་སམ། ཞེས་དང་། གཏོང་ཐོབ་པན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ནམས་རྩམས་རྩལ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་མི་

ཤེས་ཀྱང་། ཁེམས་སྤངས་ངོ་བོ་ཅམ་ཤེས་ན། འོར་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་སེམས། འདན་དེ་འདི་ཡིན་བཀའ་སྩལ་གསལ། ཞེས་དྲིས་པའི་སྒྲ་མའི་ལན་ནི། དེ་ལ་མི་སྐྱག་ཅས་པ་ཆོས་
ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པ་ཡིན་མཆི་བས་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དུག་པོ་དེ་ཚང་ན་ཐེག་ཆེན་

@145A ༄། འཕ་གཉིས་ཀྱི་བྱམ་མོང་བའི་ཕྱིན་དུག་ཅམ་ཞིག་ཚང་བར་བཞག་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་བྲིད་གསུང་བ་དེ་བྱམ་མོང་བའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆ་རེ་ཡིན་གྱི། ཕྱིན་དུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བྱམ་
མོང་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདུ་བས་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པས་བྱམ་མོང་བའི་ཕྱིན་

དུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཚང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། འདྲི་བ་ཕྱི་མ་གཏང་ཐབ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་ཀྱང་སྒྲར་དྲིས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་དུག་གི་ངོ་བོ་ཅམ་བསྐྱང་ཤས་ན་བསྐྱང་ན་ནོར་བའི་ལམ་
ཡིན་མིན་གསུང་བ་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ནས་གཏོང་སེམས་སྒྲོང་བ་དང་གཞན་ལ་གནོད་

འཆོ་སྡོམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་མ་ནོར་བའི་ལམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉིས་མེད་དུ་འདོད་པ་ནོར་མ་ནོར་ཞེས་འདྲི་ན་ནི་དེ་ལྟར་སློབ་པའི་
གང་ཟག་དེ་ལ་དཔུད་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་བླངས་པར་སློན་སེམས་ཙམ་

སྒྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱབ་གཞི་སྒྲ་རེ་དང་དུས་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་ལ་ཙུག་ཅི་རྩས་པའི་སློབས་དང་སྦྱར་བས་ཆོག་སྟེ། བསྐྱབ་བདུས་ལས་དེ་བས་ན་རང་གི་མཐུ་དང་སྦྱར་ཏེ་དག་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཙམ་
ཡང་ཡང་དག་པར་བླངས་ལ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་དུས་ཇི་སྟེད་དུ་རྩས་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཡང་

དག་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་དེ་རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཆོ་གས་བབྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱབས་པས་ཆོག་
པར་འདོད་ན་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ལས་དང་པོ་པས་

སར་རྒྱང་ལྟ་བུས་རྩས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མི་རྩས་པ་གོམས་པར་མི་རྩང་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བས་ལུས་སྟོག་གཏོང་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་མདོ་སྟེ་ནས་དམིགས་གསལ་མཛད་ནས་བཀག་པ་གཉིས་
མ་གཏོགས་པ་གཞན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་

@145B པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བསྐྱབ་བརྟམ་ལས། གང་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ད་ཡང་གོམས་པར་བྱར་མི་རུང་བ་འཕ་དགག་
པའི་རིགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་

མེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོ་ཞན་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། གང་གིས་
ལྟང་བར་མི་འགྱུར་བའི། །གནད་ཀྱི་གནས་རྣམས་འདིས་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

གནད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་། བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་དང་། །དགོ་བ་དུས་གསུམ་སྤྱིས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བཏང་བ་དང་། །དེ་སྤྱངས་དག་པ་སྤེལ་བའོ། །ཞེས་བཏང་སྤྱངས་
དག་པ་སྤེལ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱང་མཚམས་བསྐྱབ་བརྟམ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ནས་ཟིན་པར་

བྱས་ནས་ལྟང་བ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་བསྐྱང་བ་ན་གཞན་བསྐྱང་པར་མ་རྩས་ན་ཉིས་མེད་དུ་འགོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་ཅ་
ལྟང་ལ་དེ་སྤྱར་དུ་མི་རུང་རོ། །དེས་ན་ལེགས་པོར་ཤེས་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲ་བ་ནི་དེ་འདྲ་ལ་

ཟེར་བ་ལགས། འདི་དག་རྒྱས་པར་རྩལ་གྱི་མས་ལེན་འཛིན་མ་བཤད་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྐོས་སོ། །ཡང་དབང་བཞི་རྩེ་གས་པར་ཞུས་པའི་གང་ཟག་གིས།
བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པོ། །རེ་རེ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་བྱུར་ན། །རྩོམ་དཔྱད་

བ་སོགས་སྤྱད་འགྱུར་ཞེས། །རྒྱད་དང་རྩེས་འཇུག་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་མ་ལས། །འོངས་བའི་གདམས་ངག་སོགས་སྤྱད་གསལ་བཤད་གྱུར་། །དེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་
ཤིང་། །མི་དག་སྒྲ་རེ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲོང་བའི། །སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་དབང་བཞི་དང་

@146A ༄༄༅། །ཟབ་མེད་གདམས་པ་སྤྱད་པར་སྟོན་བྱེད་པ། །འདི་ཡི་དགོངས་པ་གང་ལགས་རྩལ་ཅི་འདྲ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ནི། དམ་ཆོག་སྤྱད་སྟོམ་མི་རྣམས་ཤིང་སྤྱགས་ཀྱི་བག་
ཆགས་བཞག་དགོས་པ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པ་དང་དབང་བསྐྱེད་བ་

གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མི་རུང་ཞིང་སྤྱ་མ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་རྩ་རྒྱད་དང་དེའི་བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་རྩེ་ཙེ་མེད་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྩལ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོས་གསལ་བར་
བཤད་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བྱངས་གསལ་པོ་ཡོད། །སྟོད་རྒྱུད་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་

བྱང་གི་དགོངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་གསང་བས་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གི་འབྲེལ་པར་བཤད་པས་ཁོང་ལྟར་ན་བྱ་རྒྱུད་ལའང་དེ་བཏུབ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལའང་དེ་རུང་བའི་བྱང་ས་
གསལ་པོ་ཚད་ལྡན་གྱིས་མཛད་པ་གཞན་མ་མཐོང་ཡང་། སློབ་དཔོན་

ལྷུན་པས་དབྱ་ནག་གི་འབྲེལ་པར་སློབ་གཙོད་ལས་ལྟོག་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རུང་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བྱང་མེས་ཀྱི་སློམ་པ་ཙམ་འཛིན་ལ། རིགས་ལཱ་འི་སློམ་པ་བསྐྱུང་མི་རྣམས་པ་ལ་སློབ་
མའི་དབང་ཙམ་བསྐྱུར་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱུར་བ་དང་། སློམ་པ་

གཉིས་ཀ་བསྐྱུང་རྣམས་ན་བྱམ་དབང་རྩོགས་པར་བསྐྱུར་བར་སློབ་དཔོན་ལུ་བ་པ་དང་། ལྷུན་པ་སོགས་མང་པོས་བཤད་པས་དབང་བསྐྱུར་ལུགས་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་སློ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་
གདམས་ངག་སློན་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། ཆོས་རྗེས་སྐྱུ་པས་

སོ་ཐར་ལ་གཟུགས་བརྟན་འདུག་སྐྱགས་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་པ་ཡང་། དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་དགོངས་པར་སྤང་། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་རྩ་བུང་
བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་བདག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་

@146B འདིར་མདོ་ཙམ་སྒོས་པ་ལགས་གྲང་། ཐིག་ལེ་ཉམས་པས་ལྷ་པའི་ཙ་ལྟུང་དུ། རྒྱུད་སྤེལ་ཉམས་དང་ཨིན་ལྷ་ཉི་མོགས། །མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་
ལ། །བཟའ་མི་བྱང་ལྷན་ཐ་མལ་སྤྲུགས་ཉུགས་དང་། །བྲིམ་པའི་དོན་སྒོལ་དཔོན་པལ་

ཆེར་རྣམས། །བྱང་སེམས་འཆིང་བའི་རྣམ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། །འདོད་ལ་གཡེམ་པའི་འདོད་ལྷན་སྐྱེ་བོལ། །བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཙ་ལྟུང་འབྱུང་ལགས་སམ། །མི་འབྱུང་འབྱུང་བར་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅི། །འབྱུང་ན་སྒོལ་དཔོན་ལ་ཡང་ཉེས་མཆིས་

སམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། །ཀྱན་ཏ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་བཏང་བས་ཙ་ལྟུང་བསྐྱེད་པ་ནི་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཆེན་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་བདེ་བས་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཅིག་ལ་
བཤད་ལ། དགོ་སྒོར་དྲ་རི་ཀ་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་

ཤེས་པ་དང་། འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དང་དུ་སྒྲང་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་ན། །བྲིམ་པའི་དོན་སྒོལ་དཔོན་ཁམས་འཆིང་བའི་རྣམ་པ་མ་ཐོབ་
པའི་བྱང་སེམས་ཉམས་པ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་

གྱི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་མི་འགྲོ་ལ། ཀུན་སྒྲོང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྤྱི་དང་ནང་དུ་སྒྲུང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན། །སྒྲུང་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་

མེད་ན་ཡང་། །གདོད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། །མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་སྟོས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ། །དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས། རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་ཆོག་
གིས་བརྗོད་མི་རུས། །གཏན་ཆོགས་དཔེ་ཡིས་མཆོན་པར་མི་རུས་པ། །

@147A ༄། །སྟོ་མཐའ་ཞིག་པའི་དབྱིངས་སུ་གོ་ལགས་ན། །གོ་ཡུལ་དོན་མཐུན་ཡིན་མིན་དགོངས་མཛད་ནས། །རྗེས་བབྱང་ཆར་བཅད་བཀའ་སྩལ་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དྲིས་
པའི་ལན་ནི་དབུ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་ཕྱ་མོའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩལ་མཐའ་

མཆོད་པར་ཕྱ་བའི་གནས་ལ་ཁ་ཆོན་བྱད་ཆོད་བྱེད་པའི་གངས་ཅན་པ་མང་པོས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མེད་པས་བྱབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡོད་ན་
བདེན་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་ཁ་མཐུན་བྱས་ནས་སྡེ་ཆོན་གཅིག་ན་རེ་ད་རང་བཞིན་

མེད་པ་ཡིན་པས་ལས་དཀར་ནག་ལས་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་གང་ཡང་དབུ་མ་ལ་མི་རུང་ཞེས་སྒྲིལ། སྤེཾ་ཚན་གཞན་དག་ན་རེ་ཀྱན་རྫོབ་པ་
རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲིལ་བ་

གཉིས་ཀ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆར་བའི་སྤྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆད་པའི་མཐའ་
དང་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཡང་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་ལྷགས་ཕྱི་

མ་ལྟར་ན་བདེན་པ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་བདེན་པ་སྒྲུབ་པར་
འདོད་པ་འགལ་བའི་བྱུང་རོ། །དེས་ན་རྩ་ཤེལ་ས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་གང་གི་ལྷགས་ལ་

@147B ཅུང་བའི་དབུ་མ་པ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་དུ་འགོ་བ་ཅག་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་ན་སྐྱེ་འགག་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་མི་འཐད་པས་སྐྱེ་འགག་
དང་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་འདོད་དགོས་པར་

གསུངས་པ་བཞིན་གོ་བར་བྱ་ཡི། རང་བཞིན་མེད་ན་སྐྱེ་འགག་མི་ཅུང་ངོ་ཞེས་ལྟོག་ནས་མ་སྒྲིཞིག། །དེ་འདྲ་ཞིག་ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་ནས་ལས་
འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར་ལ། ཟུང་བྱང་བས་

ཀྱང་འདི་ཟུང་དུ་བྱང་བར་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྱུང་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཆད་ལྟ་འགོག་ཅིང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་དུ་ལ་ཙམ་ཡང་མ་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས། ཏྲག་མཐའ་ལས་

གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཏྲག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གོལ་ས་ཆོད་པ་ཡིན་པས་ཟུང་དུ་བྱང་བའི་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་
མར་ལྟ་བ་བཙལ་བའི་དགོས་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་སྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་དེ་

ཡང་བདག་འཛིན་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པས་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ཅི་
ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཆོ་ལྷ་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་ངེས་པའི་རྒྱན་

སྒྲོང་དགོས་ཀྱི་ལྷ་བའི་ངེས་པ་དོར་བའི་ཞི་གནས་ཙམ་བསྐྱངས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་དོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས།
འདི་ཡུལ་སུན་ཕུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྒྲོང་བར་ནི་རྩས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་

@148A ༄༄༅། །འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་
བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་རྟོག་གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ནི། །འབྲས་བུ་

སྲུ་ངན་འདས་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་པའི་
སྒྲོ་དམ་པར་གསུངས་སོ། །གནས་ལུགས་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པར་

གསུངས་པ་དཔེར་ན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ལའང་ཀྱང་ལྷུས་སྟོང་བ་ཇི་བཞིན་པ་ཆོག་ལ་བཞིན་ནས་གོ་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཇི་བཞིན་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་མི་རྣམས་པ་ལ་བཞེད་མཆི་

བས་དེ་ལྟ་ན་ལེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གཏན་མི་རུང་བར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོགས་སྟོར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་གོ་བར་མི་རྣམས་པའི་དོན་ལ་འདིའི་དོན་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་ལྡན་སྟོབ་

མ་ལ་འཆད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་ཙམ་ལའང་ཀྱང་གོ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཀྱིས། བཙམ་གཞིག་ལྟ་བུའི་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྤང་བ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཉམས་དང་ནི། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་རྒྱལ་དང་། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་

དུ་དགོངས་རྒྱལ་རྣམས། །རིམ་བཞིན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དམན་པ་དང་། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བཟང་བའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས། །རྒྱལ་བཞིན་ལེགས་པར་བཀོད་པ་བདག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་རྗེས་བཅུན་རེད་མདའ་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས་སྟོང་པའི་དགོངས་རྒྱལ་བཞི་བྱང་བར་

@148B གསུངས་པ་ལ། དང་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་སྤང་བ་གཟུང་བྱ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་ཞིང་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
དབང་གིས་ཡུལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་འཐད་ལ་སྤང་བ་རང་བཞིན་

མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་བདེ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཆོས་རྣམས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་ལ། སྤང་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་། །འཛིན་པའི་ཞེན་པ་མི་སྡོང་ཇི་ལྟར་ལགས། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱུ་

བ་གང་དེ་ལ། །སྡོང་རིག་སྤང་གཉིན་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཉིད་དུ། །བདེན་པར་ཁས་ལེན་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་མཆིས། །གལ་ཏེ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་སྐྱུ་བ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཡོད་པས་སོ་སྐྱུ་མ་ན། །དེ་ལྟ་ན་
མིང་རྒྱང་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལའང་མིང་འཛིན་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གྲ་མའི་བཞེད་པ་དེ་

ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་ནི། སྤྱིར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་
བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲ་མའི་ཞེས་

སྒྲ་ནས་སྒྲ་བ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲ་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱི་གཟུང་བྱ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་སྤྱོད་རིག་ལ་ཞེན་པ་མི་འདོར་ཞེས་གསུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་གསུང་བའི་ཐུགས་ཅི་གཏད་ས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་མི་འདོར་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་ཚུལ་གསུམ་པ་ནང་སྤྱོད་རིག་དང་ཕྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀའང་རྒྱ་རྒྱུན་
ལ་རག་ལས་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྒྲ་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་

@149A ༄། རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལའང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་ཆོས་སྒྲ་མ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཅིས་
གསུངས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་ལ་མ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་པ་

རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ཁེགས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་མཚན་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་དེའི་
ལུགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བའི་དོན་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་

དོན་ཆེས་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཆེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་བཞེད་པས་ཉིན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་གོ་བ་དེའི་ལུགས་སུ་བཞེད་པས་
འགལ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྤང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡིན་ལ། མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་བའི་མཐར་འཛིན་ཡང་
དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ད་དུང་མཐར་

འཛིན་དགག་རྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལས་བཟང་བའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཅེས་ག་ན་སྟུ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར་
སྤང་བ་དེ་མེད་པའི་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་དང་། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉིན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་མན་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྐྱེ་དང་
ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱིན་ལས་འཆར་རྩལ་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདྲི་ལ་བ་ཅིག་དགོས་

@149B གསུང་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཁས་པའི་གཞུང་ལ་གཞི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་གཞི་དང་། །དྲི་མ་སྒྲོང་བའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་
གཞི། །དང་པོ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དོན་དམ་སྟོས་དང་བུལ་བས་ཡོད་མཐའ་དགག། །ཀུན་

རྫོབ་སྒྲུ་མས་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །སྒྲོ་སྒྲུར་ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་མཐའ་གཉིས་གྱི། །ལྟ་བ་ངན་བའི་གདོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་དབྱིངས། །རང་བཞིན་
གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །དྲི་མ་འབྲལ་དུ་རུང་བའི་སྒྲོ་བྱར་བར། །ཤས་ནས་

ཁམས་སྒྱུང་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པར་བྱ། །དྲི་མ་དག་བྱེད་དངོས་ནི་སྟོང་པའི་ལམ། །འོན་ཀྱང་ལམ་འདིས་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་། །བཅས་པ་མ་ལུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། །མཐའ་ལས་བསོད་
ནམས་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པས། །སེམས་མཚོག་གཉིས་སོགས་སྐྱ་ཆེན་སྟོད་པ་ནི། །དོམས་མི་

ཤེས་པར་ཚུ་བོའི་སྐུན་ལྟར་སྒྱུད། །དེ་ནི་སྐྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབྱེས་པའི་ལམ། །སྤྱོད་ས་རིང་འཆོལ་བ་བྱིས་པ་དགའ་སྒྱེད་ཅམ། །ཟབ་མོ་ཡི་ཤེས་ཚོགས་ལས་ཆོས་སྒྱུ་དང་། །སྐྱ་ཆེན་
བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་གཟུགས་སྒྱུ་གཉིས། །བྱུང་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུའི་

མཐར་ཐུག་སྟེ། །འིམ་བཞིན་རང་གཞན་དོན་གཉིས་མཆོག་གི་གཞི། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆོག་ས་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །རོ་གཟུགས་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་ནི་
རྒྱ་ཡི་ཆོག་ས། །གཅིག་ལ་རག་ལས་སྐྱ་གཉིས་འབྲལ་མི་རུང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་

མཁུན་པའི་ཐུགས་མེད་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐྱ་མེད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིས་སྟོང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བའི་ས་ན་དེ་དག་བྱང་དུ་འཇུག། །དེ་ལས་འབད་ཚོལ་བྲལ་བའི་
ལྷན་གྲུབ་དང་། །འཁོར་བ་སྟིད་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་མི་འཆད། །བྱད་པར་

@150A ༄༄༅། །གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །སྐལ་ལྡན་འགོ་ལ་དོན་གཉིས་ཡིད་བཞིན་སྦྱོལ། །སྟིང་ནས་བྱང་རྒྱབ་སྐྱབ་ལ་རབ་གཞོལ་བའི། །ཡོན་ཏན་བྱུང་གིས་ལྷི་བའི་སྒྲ་
མ་དེས། །ཉུང་དུ་འི་ལན་གྱིས་དྲིས་དོན་སྟིངས་ཤིག་ཅས། །

གསུང་པ་ཇི་བཞིན་འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་བཀོད། །ཕྱ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བྱང་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལམ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་དཔག་དཀའ་བས། །རྣམ་དཔྱོད་ཅན་བྱོད་ཆེ་མ་པར་མ་སྒྲ་
བར། །སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་ལ་གསོལ་བཏབ་སྟེ། །བསམ་གསུང་མང་པོས་རྒྱུད་

ནི་སྒྲིན་བྱས་ནས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་། །གོང་ནས་གོང་དུ་སྒོ་གྲོས་བྱུང་ཞུགས་ནས། །ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་གནས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཕྱིན་ཡིག་སྐྱེས་ཀྱི་
བརྟམ་མཚོན་པར། །རྟག་ཏུ་དུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། རེད་རང་གི་

གོན་འཕྲོའི་རིང་འགག་ཅིག་ལ་ཐེང་ཆོ་འདི་འབྱར་བ་ལྟུང་།།